

se paa, hvad der er det Duffeligste, men vi maa ogsaa se paa, hvad der er muligt, eller ialfald er nogen Sandsynlighed for at kunne opnaa, og det forekommer mig, at, naar man holder sig til et Forslag, som den høitærede Minister aldeles bestemt modsætter sig paa dette Punkt, saa er der ikke Sandsynlighed for at faa et saadant Forslag gjennemført, medens jeg derimod antager, at, naar der kunde opnaas en Overenskomst imellem den høitærede Minister og dette Thing, saa var der en ikke liden Sandsynlighed for, at Forslaget kunde gjennemføres ogsaa i det andet Thing, hvis Tilslutning jo naturligvis ogsaa er nødvendigt. Naar jeg stiller mig saaledes overfor Sagen, maa jeg spørge mig selv, hvad der er det Rigtige, enten at tage Bestemmelsen med den længere udfødte Tidsfrist eller at udsætte sig for slet ikke at faa Noget, og da kan jeg ikke Andet end anse det for rigtigt, at man tager det, som der er nogen Udsigt til at faa; thi selv om Tidsfristen for denne Rets Ophævelse udflydes til 1890, saa er det min Overbevisning, at meget Fæstegods derved vil reddes for Bondestanden, som ellers i Tidernes Løb vil gaa tabt for den, ikke at tale om, at det vil lette Manges Sind, at de, naar de ere udover den Tid, ikke længere have dette Trufelssværd hængende over sig. Jeg vilde derfor anse det for at være heldigt, om der kunde opnaas en Overensstemmelse mellem den høitærede Minister og Thinget angaaende dette Punkt. Jeg kan dog ligeoverfor en Ytring af den høitærede Minister, som gik ud paa, at der ikke var nogen paavisselig Forskjel mellem Fæsternes Stilling paa Majoratsgodsjerne og paa de andre Gods, ikke undlade at gjøre den Bemærkning, at, da Fæsterne paa Majoratsgodsjerne ifølge Loven af 21de Juni 1854 have Sikkerhed for, at Fæstetederne ikke kunne sælges til Andre uden særlig Bevilling, medens en saadan Sikkerhed ikke er givet Fæsterne paa de andre Gods, saa forekommer det mig, at der deri ligger en paavisselig Forskjel, og det er det, som jeg gik ud fra, da jeg tidligere var med til at foreslaa strax at ophæve Rettigheden for Familiegodsernes Vedkommende. Men, som sagt, naar man ikke ser sig

istand til at faa, hvad man anser for det Bedste, saa anser jeg det for klogt at tage det mindre Gode, som kan opnaas. Hvad det ærede Medlem for Svendborg-Amts 3die Valgkreds udtalte angaaende Forslaget under Nr. 17, som er stillet af min ærede Sidemand tilhøre (H. E. D. Müller) og mig, har min ærede Sidemand allerede svaret paa, og jeg anser det for overflødig at bemærke noget Yderligere dertil. Jeg skal ligeoverfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille), hvis Foredrag i det Hele gjorde det Indtryk paa mig, at det var særdeles velvilligt ligeoverfor Fæsternes Interesser, kun tillade mig at gjøre det ærede Medlem opmærksom, at han vistnok har overset Bestemmelserne i § 11 og de dertil knyttede Ændringsforslag.

Madjen: Naar den ærede Ordfører rettede det Spørgsmaal til mig, hvad der vilde ske, naar Forslaget under Nr. 2 blev vedtaget, antager jeg, han selv maa vide dette, nemlig at vi da beholde den Lovgivning, vi have. Det var vel heller ikke Meningen, men den ærede Ordfører mente vel, om jeg antog, at Forholdet saa var bedre, end naar vi vedtog Forslaget under Nr. 1 usforandret. Dertil vil jeg svare: Ja, thi Lighedsgrundætningen er da ialfald bedre bevaret, end naar vi vedtage Ændringsforslaget, uden at Underændringsforslaget bliver vedtaget. Det Farlige ved Forslaget under Nr. 1 er netop, at det derefter maatte kan undgaas, at Godsejerne tage nogle Stykker fra de gode Gaarde til Skovfredning, men derimod kan det ikke undgaas med Hensyn til de daarlige Gaarde, og derved fremkommer en Ulighed, hvoraf jeg er en bestemt Hader. Derfor vil jeg hellere fremdeles have det Bestaaende end det, der hydes i Ændringsforslaget under Nr. 1, naar Underændringsforslaget ikke vedtages, og jeg skal derfor meget tilraade at vedtage dette. — Jeg holder ikke af, at der skal opstilles et Privilegiesystem i nogen som helst Henseende; derfor kan jeg heller ikke være enig med det ærede Medlem for Præsto-Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) i, at det, som Loven af 19de Februar 1861 giver, kan kaldes en Ret, som Godsejerne nu have, og